

Univerzita Karlova v Praze - Pedagogická fakulta

Katedra občanské výchovy a filosofie

M. D. Rettigové 4, 116 39 Praha 1

Posudek oponenta diplomové práce

Jméno studentky:	Bc. Martina Veselá
Název práce:	Komparace programů politických stran zelených v SRN, Rakousku a ČR v letech 1990 – 2014
Jméno vedoucího práce:	PhDr. Josef Straceny, CSc.
Jméno oponenta práce:	PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D.

Cílem diplomové práce Bc. Martiny Veselé je srovnání programů stran zelených v ČR, Rakousku a Německu v letech 1990-2014. Autorka ve své práci velmi vhodně a dobře objasňuje nejen základní volbu zvoleného tématu, ale také nabízí čtenáři vysvětlení, proč ke komparaci zvolila právě tři zmíněné státy, ale také proč se práce pohybuje právě v tomto časovém rozmezí. Z hlediska rozsahu analyzovaného materiálu se tak jedná o nadstandardní počín. Navíc je třeba pozitivně ohodnotit to, že autorka pracovala s cizojazyčnými materiály – v tom je také možné vidět jeden z přínosů této diplomové práce.

Autorka zvládla velmi dobře vymezit metodologii práce. Postupuje v několika krocích: jednak analyzuje odbornou literaturu k tématu a jednak rozebírá stranické materiály. Vlastní komparace probíhá na dvou osách, přičemž první odpovídá vlastní analýze politických programů (shody, odlišnosti a samozřejmě obsah) a druhá odpovídá rozboru situace dané strany zelených před parlamentními volbami a po nich. Zvolená metodologie má za úkol poskytnout odpověď na otázku, „[...] jak politické strany zelených reagovaly na dané politické, globální a společenské události ve stejném či blízkém volebním období.“ (s. 8).

Takto vymezenému tématu a zvolené metodologii v podstatě odpovídá struktura diplomové práce: v prvních částech se věnuje popisu základních pojmů, které jsou pro porozumění tématu zásadní. Další část textu se věnuje krátkému výkladu dějin stran zelených ve zvolených zemích. Jádro práce potom spočívá na vlastní komparaci programů politických stran. (Čistě z hlediska úpravy obsahu práce je otázka, zda kapitoly 3 a 4 nemohly být součástí druhé kapitoly se stávajícím titulem *Vymezení základních pojmů*; nicméně toto je skutečně drobný detail.) V Závěru autorka diplomové práce poznatky načerpané četbou odborné literatury a získané analýzou politických programů (a jejich komparací), pouze neshrnuje, ale podle formátu daného hypotézami, které formuluje v Úvodu, strukturuje určitou interpretaci vývoje daných stran v čase a právě ve vzájemném srovnání. (Zde je možné také vidět jistý potenciál pro případné rozvinutí této analýzy, ve kterém by bylo možné se soustředit více na zmíněný globální kontext či sociální a politický vývoj v daných zemích; nicméně to by jistě překračovalo hranice diplomové práce.)

Z formálního hlediska je možné konstatovat, že diplomantka odkazuje a cituje v zásadě správně; jen zřídka se v textu objevují drobné nedostatky (titul knihy psaný v odkaze bez kurzívy apod.). Tato práce tedy v podstatě splňuje formální kritéria kladená na diplomovou práci.

Z obsahového hlediska je práce velice rozsáhlá a zjevně musela autorka strávit její přípravou a psaním mnoho času. Text vlastního srovnání jednotlivých – z hlediska vydání časově blízkých – politických programů je místy skutečně velmi hutný a zároveň komprehenzivní. Je třeba v tomto bodě uvést, že se text právě v těchto pasážích nečte zrovna hladce. Nicméně tento drobný nedostatek práce je dán – paradoxně – právě tím, že se autorka svému tématu zjevně plně věnovala a nestihla podle mého mínění získat od textu dostatečný odstup.

Myslím, že by z hlediska čtenáře nebylo špatné, kdyby na konci každého srovnání (je jich v 6. kapitole celkem sedm) autorka zařadila zjednodušenou prezentaci výsledků rozboru a komparace daných zjištění např. v tabulce či v nějakém typu grafického vyobrazení¹. Studentka ve své práci prokázala hlubokou orientaci v tématu. Možná je jen škoda, že více nevyužila nastudované teoretické poznatky při vyhodnocování provedené komparace (viz první z námětů k obhajobě).

Každopádně je možné konstatovat, že autorka odevzdala komprehenzivní politologickou analýzu vybraného tématu, díky které prokázala, že je schopna nejen číst a porozumět odborné literatuře, ale také tvořivě získané poznatky syntetizovat.

V rámci rozpravy nad předkládanou prací navrhuji **následující diskusní okruhy a otázky**:

1. Pokud by na základě provedeného rozboru jednotlivých stran (z ČR, Německa a Rakouska) měla autorka rozhodnout, který dílčí směr environmentalismu (viz analýzy ze s. 18-20) v té které straně převládá, jak by taková – nutně hrubá – analýza vypadala?
2. Z jakého důvodu autorka diplomové práce zařadila do kapitoly věnované environmentalismu (3. *Environmentalismus jako ideologie*) knihu Václava Klause, kterou podle mého soudu nelze považovat za politologický spis, ale spíše za politický pamflet?
3. Autorka by mohla objasnit své tvrzení ze Závěru, kde uvádí: „Z hlediska historického bylo u nás na ekologické iniciativy a aktivity za socialismu nahlíženo jako na spíše pravicové.“ (s. 101). Na základě jakého zdroje toto tvrdí?

Závěr: Bc. Martine Veselé se v její diplomové práci podařilo splnit hlavní cíl diplomové práce v podstatě bez výhrad. Předkládanou diplomovou práci doporučuji k obhajobě.

V Praze, 2. 9. 2016

¹ V každé této části je pasáž věnovaná vlastní komparaci; ta je ovšem pouze textová.

Ondřej Lánský

(PhDr. Ondřej Lánský, Ph.D.)